

דע, מאין באהת !!

תומר פרקא דבורה

יצ' מעה קיידוברו

פרק ראשון

האדם ראוי שידמה לקונו ואז יהיה בסוד הצורה העליונה, צלם ודמות. שאלו ידומה בגופו ולא בפעולות, הרי הוא מכזיב הצורה ויאמרו עליו צורה נאה ומעשים פעורים. שהרי עקר הצלם והדמות העליון הן פעולותיו, ומה יועיל לו היותו בצורה העליונה, דמות תבנית אבריו, ובפעולות לא ידמה לקונו. לפיכך ראוי שידמה אל פעולות הפתר, שהן שלש עשרה מדות של רחמים עליונות ורמוזות בסוד הפסוקים (מיכה ו, יח"כ) "מי אל כמוך נשא עון ועבר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבש עונותינו ותשליך במצלות ים כל חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם". אם כן, ראוי שתמצאנה בו שלש עשרה מדות אלו. ועכשיו נפרש אותן הפעולות שלש עשרה, שראוי שתהיינה בו.

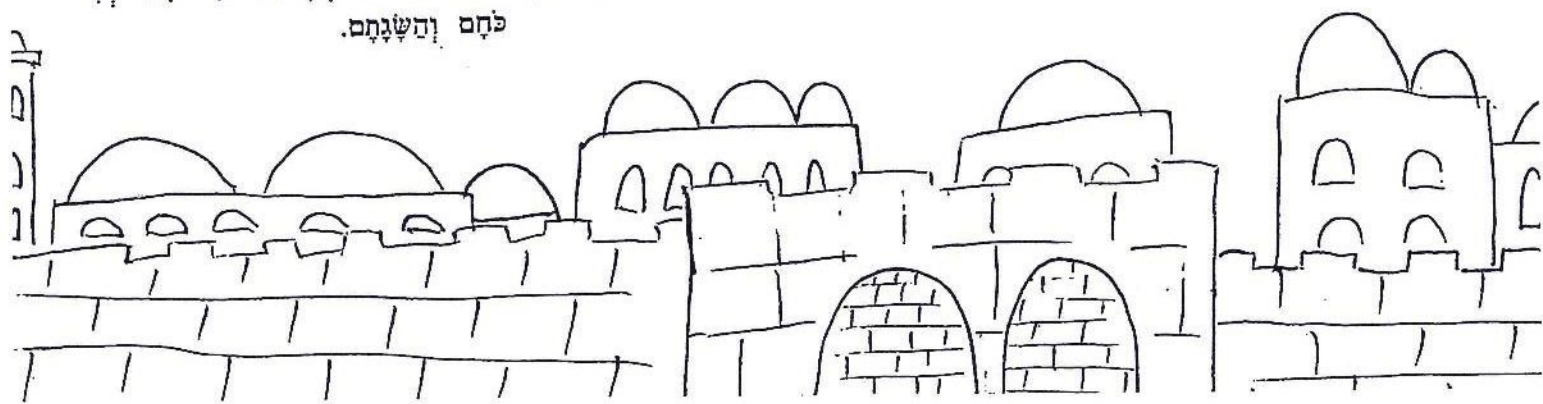
שערי העבודה

עבודת הקרבנות ועבודת התפלה עם שאר דרכי העבודה בכל המצות לרב רבינו יונה זצ"ל

א. הפתח הראשון הוא שידע האיש העובד ערך עצמו, ויפיר מעלתו ומעלת אבותיו, ויגדלתם ויחשיבותם ויחפתם אצל הבורא ותפרו. וישתדל ויתחזק תמיד להעמיד עצמו במעלה ההיא, ולהתנהג בה תמיד, בכל יום ויום יוסיף אמץ לקנות מעלות ומדות אשר יתקרב בהם לכוראו וידיבק אליו. ואם היה ראשיתו מצער, אחריתו ישגא מאד. ויעשה אשר לא יבושו אבותיו מדרקיו וממעשיו כפי פחו והשגת ידו. ויצא לו מזה כי פאשר יתאנה תאנה ויעלה בלכבו פאנה לעשות דבר שאינו הגון, יבוש מעצמו ויבוש מאבותיו, וישיב לנפשו ויאמר, אדם גדול וקשוב כמוני היום שיש פי כמה מעלות טובות רמות ונשאות, ושאני כן גדולים כן מלכי קדם, איך אעשה הרעה הגדולה הזאת וקטאתי לאלהים ולאבותי כל הימים. ואם חלילה וחס לא פיר מעלתו ומעלת אבותיו, נקל יהיה בעיניו ללכת בדרךיו

הפריצים, להגלות נגלות כאחד הנקלים למלאות תאנתו בחיקו. פאשר אמר המשל, כל מי שאינו מתבייש מנפשו אין לנפשו ערך בעיניו, על כן האיש העובד ישתדל תמיד להשיג ערכו וערך הצדיקים והחסידים ומעלתם ויחשיבותם ויחפתם לפני השם יתברך וירבקותם, ויבין וישכיל וידע כי יוכל להשיג מעלתם ויחשיבותם ויחפתם, פאשר יעבד כמותם כל ימי חייו ועתותיו ושעותיו ורגעיו כפי פחו והשגתו. כמו שנגאמר (דברים י"ו) "כי קרוב אליך הדבר מאד כפיו ויכלבבך לעשתו". כי האל יתברך אינו מבקש מבני אדם כי אם לפי פתם פאשר יתפאר בענות ה'. וגם האבות ז"ל לא עבדוהו כי אם לפי פתם והשגתם.

" מוסר ה' בני אדם יתמאס ואל תקוץ בתומתו " (לעו' 2, א')

אמר
לפי
המנהג
הזה

והנה כל ד' מדות הללו חשמ"ל, כבר אמרו חז"ל [חולין קט:] כל מה דאסר לן רחמנא שרי לן כנגדו, וכן הדבר דמותר להחניף לרבו למען ילמד עמו תורה, ולהחניף לאב ואם למען יהיה להם לנחת ותענוג, ושקר, כבר אמרו ג"כ חז"ל [יבמות סה:] דברים דמותר לשנות בהם וכן מפני דרכי שלום, לשון הרע, כבר אמרו [ירושלמי פאה, פ"א ה"א] מותר לדבר לשון הרע על בעלי מחלוקת, וכן ליצנות, כבר אמרו [מגילה כה:] כל ליצנות אסורה בר מליצנות דעכו"ם. אמנם במדת גאווה לא מצינו מקום דמותר בו, כי כבר אמרו [סוטה ה:] לא מיניה ולא מקצתיה, אבל יש גאווה דמותרת ונאה להתגאה לאדם פה, והוא דרך משל: מלך שולח בנו למרחוק ומתנפר לכל יכירו בו היותו לבן מלך רק כאיש כפרי וחקלאי, אבל המלך דואג אולי בן המלך ג"כ ברוב ימיו בהילוכו ודיבורו כחקלאי, ישכח היותו באמת בן מלך, וינהג כמנהג כפריים להשתכר להתגאל בדברי שטות, בכך צוה עליו המלך לזכור כל יום בפעם אחת היותו בן מלך, כדי שיזכור מנהג הראוי לו ולמולדתו ומולדת בית אביו:

וכן הדבר נשמתינו ממקור עליון, ממחצב נפלא ויקר עד למאוד, רק היא מתנכרת ותורד מכבודה לעולם הזה, כאיש חקלאי וכקל שבגשמיים, ואם בן אדם ישכח היותו בן מלך מלכים ברוך הוא, וחושב כפי אשר מתנכר באמת כן הוא יתנהג כמנהג גשמי בכל דבריו וחקלאי, אבל חובה עליו לזכור בכל עת, כי בן מלך גדול ונורא אנחנו, ולא יארח לנו לנהוג כמנהג פחותים הראויים לכפריים, וזוהיא תכלית מחלתינו, שאנן שוכחים שורש נשמתינו ממקור נורא ונשגב, ובזה אנו ענוים ביותר, אין אנו חטים על כבודינו וכבוד נשמתינו, ומתגוללים בטיט בראש כל חוצות, כאחד מכפריים המשתכרים, כן אנו מתגוללים בטיט והבל הגשמי, ויותר טוב שנתגאה לנהוג סלסול בעצמינו, ולומר אנחנו בן מלך מלכים ברוך הוא, ולא נאות לנו לפי כבודינו להתנהג כמעשה שאר העכו"ם ממשפחות האדמה, וראוי לנו להתנהג כפי שרשנו וכראוי להיות גדולים במעשה בתכלית ההבדלה וריחוק מן יתר בני אדם, למען יכירו וידעו כי לא כצורם צורנו, גאווה כזו מותרת, דזוהיא גאווה הנרצית מה שיזכור כל היום בכבודו ובמעלחו להתנהג עצמו בו כפי הנאה להתנאות לערכו ערך גבוה עליו, וכבר אמרתי פעמים אם יזכור אדם מעלת ישראל היותו נשגב ממלאכי השרת, איך יתכן לו לעסוק בהבלי עולם ולילך בחר תאוה, הלא יבוש מעצמו ויאמר, אנכי כי נשגב ממלאך ואני מגואל כמעשי, ומלאכי השרת הם כולם אהובים וברורים זכאים:

אורות
הראיה קוק

דרכנו בחיים הלאומיים וצדודם כלפי היהש האנושי הכללי ארוכה היא מאד, ארוכים הם חיינו וארוכים הם, ע"כ, דרכינו, גדולים אנחנו וגדולות הנה משוגותינו ובשביל כך גדולות הן צרותינו, וגדולים גם תנחומותינו. טעות יסודית היא החזרה מכל היתרון שלנו, החדלון מההכרה של אתה בחרתנו, לא רק משונים אנחנו מכל העמים, משונים ונבדלים בחיים הסתוריים מצוינים, שאין דוגמתם בכל עם ולשון, כ"א גם מעולים וגדולים מאד מכל עם. אם גדע את גדולתנו או יודעים אנו את עצמנו, ואם נשכח את גדלנו אנו שוכחים את עצמנו, ועם שישכח את עצמו בודאי הוא קטן ושפל. רק בשכחת עצמנו הננו נשארים קטנים ושפלים, ושכחת עצמנו היא שכחת גדולתנו.

